

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Sociolingüística		Código	652G04044
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Profesorado	Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Estudo e análise da situación sociolingüística da lingua galega.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.
A20	Coñecer e implementar as axudas técnicas á comunicación.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B10	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B17	Saber expresarse en público.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título
Coñecer e aplicar os fundamentos lingüísticos da Logopedia.	A3	
Coñecer técnicas de comunicación.	A20	
Aprender autonomamente e aprender a aprender.		B5
Procurar a calidade na actividade profesional.		B10
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.		B11
Saber expresarse en público		B17
Expresarse correctamente en galego, tanto de forma oral como escrita.		C1
Desenvolver o espírito crítico e comprometerse coas realidades lingüísticas dominadas.		C4
Valorar a importancia que ten a investigación e a innovación no avance cultural da sociedade.		C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Concepto de Sociolingüística. A sociolingüística sobre o galego.	1.1. Linguaxe, cultura e pensamento. 1.2. Historia da reflexión sociolingüística sobre o galego.

2. Marco teórico e conceptos chave.	2.2. Monolingüismo, bilingüismo, plurilingüismo. 2.3. Diglosia e conflito lingüístico. Os procesos de substitución lingüística. 2.4. Actitudes e preconceptos sobre as linguas. O caso galego.
3. Planificación e dinamización lingüística.	3.1. A planificación como proceso. 3.2. A planificación do corpus. 3.3. A planificación do status.
4. Lingua, poder e comunicación.	4.1. As linguas como poder. 4.2. Construíndonos na lingua.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	B5 C4 C8	2	6	8
Presentación oral	A3 A20 B10 B17 C1	4	24	28
Estudo de casos	A3 A20 B5 B10 C1 C4	4	24	28
Discusión dirixida	A3 B17 C1 C4	4	32	36
Sesión maxistral	A3 A20 B5 B10 B11 B17 C1 C4	8	0	8
Actividades iniciais	C1 C4	2.5	0	2.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Lecturas	Lectura crítica de seis obras relacionadas coa materia obxecto de estudio e entrega dun pequeno traballo escrito sobre cada unha delas.
Presentación oral	Exposición na aula dun dos aspectos do temario previa lectura e preparación coa persoa docente.
Estudo de casos	Solución a casos simulados relacionados coas exposicións das sesións maxistrais e integrados na pescuda de innovacións que procuren a saída aos conflitos.
Discusión dirixida	Debate sobre temas de actualidade relacionados coa materia con exposicións razoadas e argumentadas.
Sesión maxistral	Presentación dos conceptos fundamentais para comprender a materia e deseño de guías orientativas para unha aprendizaxe autónoma.
Actividades iniciais	Coñecemento, a través dunha enquisa anónima, do nivel de coñecementos e do grao de espírito crítico do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Presentación oral	O alumnado terá que enfrentar a lectura de 6 textos ou artigos e realizar un cuestionario sobre os seus contidos. Cada estudiante terá que expor na aula unha parte do temario previamente acordada e discutida entre el/ela e a persoa docente.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Lecturas	B5 C4 C8	Cada estudiante deberá entregar un traballo por cada texto lido de entre os 6 obligatorios, onde incluirá unha reflexión crítica sobre os seus contidos e as achegas persoais que lle produciu.	30

Presentación oral	A3 A20 B10 B17 C1	Cada estudiante terá que exponer en la aula un apartado del programa previamente acordado con el profesor/a, demostrando tener una lengua de calidad adecuada al contexto comunicativo de lo que se trata.	35
Estudio de casos	A3 A20 B5 B10 C1 C4	Tras las explicaciones del profesor/a presentarán problemas para ser resueltos, tanto oralmente como por escrito, razonando las respuestas justificadamente y con criterios rigurosos.	35

Observacións avaliación

Aplicarase unha penalización do 25% sobre a cualificación final do traballo se este for entregado fóra de prazo sen causa xustificada.

Os/as estudiantes que non superaren a materia ou que non cumpliren co 50% das actividades obligatorias exigidas ao longo do cuadri mestre deberán realizar na convocatoria de xullo unha proba de carácter oral e escrito.

Considerarase non presentado na materia quen non realizar a proba escrita e/ou quen non cumplir coas actividades obligatorias propostas pola persoa docente.

O estudiantado a tempo parcial e con dispensa académica entregará as actividades obligatorias nunha data concertada previamente co/coa profesor/a.

Fontes de información

Bibliografía básica	- FREIXEIRO MATO, X.R. (2002). Lingua galega: normalidade e conflito. Santiago: Laioveneto - NÚÑEZ SINGALA, M. (2009). En galego, por que non? Contra os prexúzos e as simplificacións sobre a lingua galega . Vigo: Galaxia - GARCÍA NEGRO, MARÍA PILAR (2009). DE FALA A LINGUA: UN PROCESO INACABADO. Brión, Laioveneto - GARCIA NEGRO, M. P (1991). O galego e as leis. Aproximación sociolingüística . Vilaboa, Po: O Cumio - SANMARTÍN REI, G. (2010). Lingua e futuro. Ames: Laioveneto
Bibliografía complementaria	- GARCÍA NEGRO, M. P. (1993). Sempre en galego . Santiago: Laioveneto - CONSTENLA BERGUEIRO, G. (1997). Ensaio sociolingüístico. Antoloxía. Vol. 44 da Historia da Literatura Galega . Vigo: A Nosa Terra - RODRÍGUEZ SÁNCHEZ, F. (1991). Conflicto lingüístico e ideología en Galicia. Santiago: Laioveneto - VILLARES NAVÉIRA, L. (2010). Estudos xurídicos sobre o Decreto para o plurilingüismo. Ames: Laioveneto - GARCÍA NEGRO, M.P. (2009). Sobre o racismo lingüístico. Ames: Laioveneto

Recomendacións

Materias que se recomienda tener cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo casos excepcionales bajo revisión del órgano competente de acuerdo con la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías